

KRACHTLIJNEN 2030

HUIS VAN HET KIND VOORKEMPEN

HUIS VAN HET **KIND**

— ZOERSEL - BRECHT - ZANDHOVEN - WIJNEGEM - SCHILDE —

INHOUD

INLEIDING	5
KRACHTLIJNEN 2030	
1. Onderwijs	6
2. Gezondheid	8
3. Kinderopvang	10
4. Geestelijk Welbevinden	12
5. Sociale cohesie en vrije tijd	14
6. Kinderarmoede	16
7. Opvoedingsondersteuning	18
8. Jeugdhulp	20
BESLUIT	23

INLEIDING

Met de nieuwe beleidsperiode die aan-gebroken is, worden de gemeentelijke meerjarenplannen (2020-2025) vorm gegeven. Voor het Huis van het Kind Voorkempen (Brecht, Schilde, Wijnegem, Zoersel en Zandhoven) biedt dit een kans om onze ambities aan te scherpen en gezamenlijke krachtlijnen te formuleren voor de toekomst. Een toekomst die we met een groot aantal partners verder willen vormgeven binnen het intergemeentelijk samenwerkingsverband Huis van het Kind Voorkempen. Elk kind zien opgroeien in een omgeving waar mogelijkheden worden gecreëerd om zich te ontplooiën en waarin ouders worden bijgestaan door diverse lokale versterkende netwerken, dat is de bestaansreden van een Huis van het Kind. Op basis van een grootschalige bevraging 'een beeld van de Huizen van het Kind'

bracht Kind en Gezin in 2017 de Huizen van het Kind in Vlaanderen in kaart (werking, acties, partners, doelgroep,...). Deze input

diende om het beleid ten aanzien van de Huizen van het Kind verder vorm te geven. Een Roadmap werd getekend waar verschillende

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

“Deze tekst kent een ruimere horizon dan één beleidsperiode en wordt opgetild tot aan 2030 om ook hier lokaal mee te sporen met de door de Verenigde Naties geformuleerde Duurzame Ontwikkelingsdoelen.”

levensdomeinen op de voorgrond kwamen waarin het Huis van het Kind een belangrijke rol kan opnemen. Deze levensdomeinen situeren zich binnen: onderwijs, gezondheid, kinderopvang, geestelijk welbevinden, vrije tijd, sociaal beleid, sociale cohesie en ontmoeting, opvoedingsondersteuning en jeugdhulp. Binnen ons Huis van het Kind Voorkempen schreven we de afgelopen jaren doelen uit en realiseerden deze door actie te ondernemen

binnen sommige van deze voornoemde levensdomeinen. Een concreet voorbeeld hiervan is de opstart van DOMO Voorkempen; een initiatief dat kwetsbare gezinnen ademruimte geeft door het inschakelen van vrijwilligers die duurzaam en regelmatig het gezin ondersteunen. Ook de infoavonden 'Pas Zwanger', de laagdrempelige ontmoetingsmomenten in de 'Speelbabbels' en website www.huisvanhetkindvoorkempen.be zagen het levenslicht.

Deze tekst — Krachtlijn 2030 — kent een ruimere horizon dan één beleidsperiode en wordt opgetild tot aan 2030 om ook hier lokaal mee te sporen met de door de Verenigde Naties geformuleerde Duurzame Ontwikkelingsdoelen (Sustainable Development Goals; SDG's). Per levensdomein is er een koppeling met minstens één SDG. Krachtlijnen 2030 wil een richting bieden

aan een (inter)gemeentelijk geïntegreerd gezinsbeleid en behelst de verwachtingen vanuit het werkveld opgemaakt tijdens het partneroverleg Huis van het Kind Voorkempen van 4 april 2019. Het is een toekomstperspectief waarin beleid en werkveld elkaar nodig hebben om doelen te realiseren, waarin de dialoog wordt aangegaan om een positieve brede levensomgeving samen te creëren en waarin het kind, de jongere en zijn ouder(s) een volwaardige stem krijgt bij de concrete invulling ervan.

Met Krachtlijn 2030 behandelen we afzonderlijk acht levensdomeinen, schetsen we daarbinnen de lokale omgeving met haar uitdagingen en formuleren telkens de belangrijkste krachtlijnen.

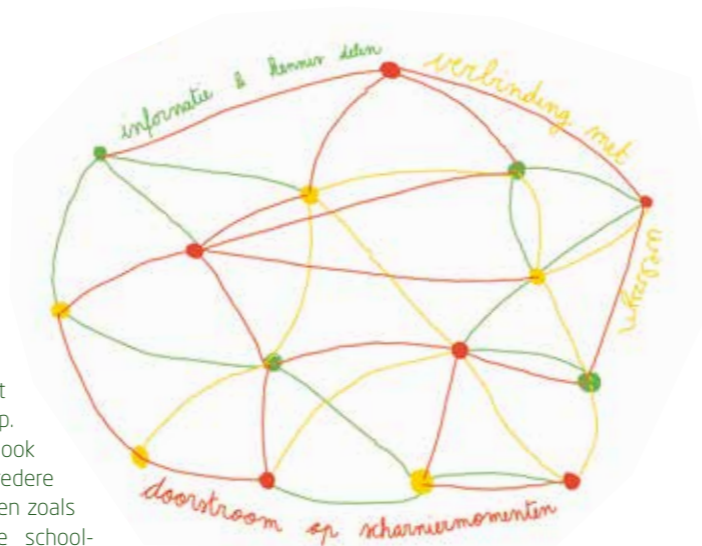
Veel leesplezier!

KRACHTLIJNEN 2030

1. ONDERWIJS

De schoolomgeving is een van de grootste vindplaatsen voor kinderen, jongeren en ouders. De Huizen van het Kind kunnen een rol spelen in het verbinden van onderwijs en andere levensdomeinen. Onderwijs

wordt geconfronteerd met heel wat uitdagingen zoals de implementatie van het M-decreet en een groeiende diversiteit binnen de leerlingengroep. Daarnaast moeten scholen ook een antwoord bieden op bredere maatschappelijke uitdagingen zoals kinderarmoede (onbetaalde schoolfacturen, lege brooddoos,...). Om deze uitdagingen het hoofd te bieden, is er nood aan samenwerking met verschillende partners. Het Huis van het Kind wil deze samenwerking en verbinding tot stand brengen. Binnen dit levensdomein willen we een verbinding maken met **SDG 4** (Verzekeren gelijke toegang tot kwaliteitsvol onderwijs en bevorder levenslang leren voor iedereen). We willen dat alle kinderen en jongeren maximaal kansen krijgen om hun talenten te ontplooiën in een veilige en inspirerende schoolomgeving.

KRACHTLIJNEN

→ Het aanbod van het Huis van het Kind is bekend en wordt geactiveerd binnen de schoolcontext zodat leerkrachten zich nog beter kunnen focussen op hun onderwijsopdracht (Opvoedingspunt op scholen, sportsnacks,...).

→ Informatie en kennis wordt gedeeld. Infoavonden worden georganiseerd in samen-

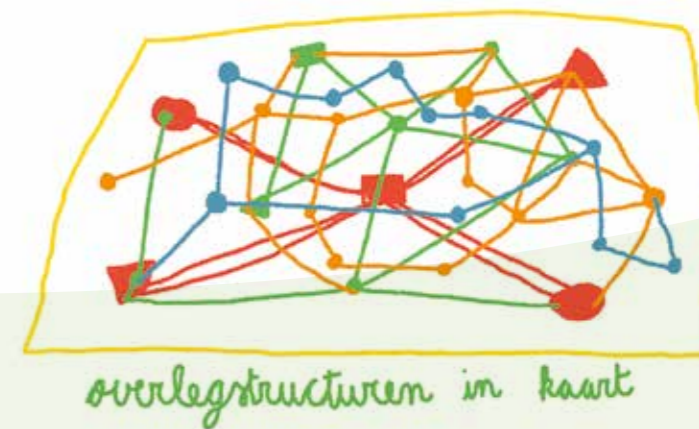
werking met scholen (vb. rond zindelijkheid). Het Huis van het Kind sluit aan bij de bestaande overlegstructuren van onderwijs en houdt zo de vinger aan de pols.

→ Met het Huis van het Kind maken we de verbinding met welzijn waarbij leerkrachten ondersteund worden (in plaats van belast). Projecten rond schulden op school of pesten worden opgestart en kunnen voor leerkrachten en gezinnen een verbinding vormen naar het ruimere aanbod rond preventie en welzijn.

→ Doorstroom van kinderen op scharniermomenten (van kinderopvang naar kleuteronderwijs, kleuter- naar lager onderwijs,...) verloopt vlot en partners zorgen voor een warme overdracht bij kinderen met bepaalde zorgbehoeften. Het Huis van het Kind neemt een faciliterende rol op om deze doorstroom tot stand te brengen met aandacht voor de privacy en het beroepsgeheim.

“Onderwijs wordt geconfronteerd met heel wat uitdagingen zoals de implementatie van het M-decreet en een groeiende diversiteit binnen de leerlingengroep.”

→ Opwaardering van het welzijn van de schoolkinderen. Een samenwerking van onderwijs en partners geestelijke gezondheid moet leiden tot meer preventieve acties en initiatieven zoals schooluitval, agressie,...

2. GEZONDHEID

Alle ouders — of het nu over ouders van pasgeborenen gaat of ouders van pubers — stellen zich wel eens vragen over de ontwikkeling, de gezondheid of de opvoeding van hun kind. Eén van de basispijlers van het Huis van het Kind is preventieve gezondheid. Preventie heeft tot doel om gezonde(re) levenskeuzes te maken op basis van de beschikbare hulpbronnen (informatie en aanbod). De Huizen van het Kind willen het bestaande aanbod afstemmen en ervoor zorgen dat alle gezinnen ondersteunt worden rond preventieve gezondheid. Preventieve gezondheid is bij uitstek een thema dat geïntegreerd kan worden in verschillende beleidsdomeinen zoals milieu, sport, onderwijs, mobiliteit... We willen met het Huis van het Kind meewerken aan de **SDG 3** (Verzekeren van een goede gezondheid en promoten van welvaart voor alle leeftijden) en de verbinding leggen naar verschillende beleidsdomeinen. Overal in Vlaanderen worden

eerstelijnszones (ELZ) opgericht met als doel de samenwerking tussen de eerstelijnsverleners te bevorderen. Daarnaast wil men hiermee welzijn (socio-economisch) en gezondheid (fysisch, psychisch, sociaal) beter verbinden. Huizen van het Kind zijn partner binnen deze eerstelijnszones. Afstemming en samenwerking tussen beide netwerken kan de kwaliteit bevorderen naar de gezinnen toe. Het Huis van het Kind wil in nauwe samenwerking met de eerstelijnszone oplossingen zoeken voor actuele uitdagingen, zoals de verkorte ligdagen in kraamklinieken. Deze beleidsbeslissing heeft gevolgen voor de ondersteuning van het gezin en de opvolging door o.a. vroedvrouw, huisarts, gynaecoloog, Kind en Gezin, kraamzorg... Het Huis van het Kind zorgt dat samenwerking

tijd om uit te werken

Huis van het Kind

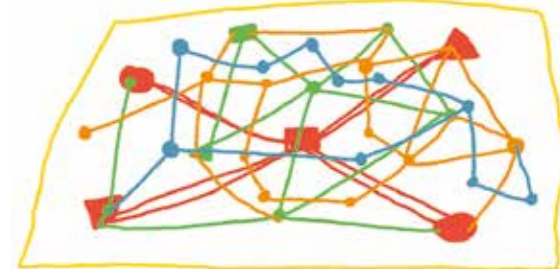
eerste lijnhelp

en afstemming tussen alle betrokken actoren in deze perinatale periode vlot en efficiënt verloopt.

Een andere uitdaging: alle gemeenten in de Voorkempen zijn gecategoriseerd als een prioritaire huisartszone wat betekent dat er weinig huisartsen zijn per inwoner. In hoeverre hebben maatschappelijk kwetsbare groepen bij ons toegang tot gezondheidszorg? Hoe zit het met een gezonde publieke ruimte? Welke preventiecampagnes kunnen ook onder de aandacht gebracht worden in onze regio? Doorverwijzing naar de juiste dienst blijft cruciaal in preventie. Niet iedereen kent de weg of weet wat het beschikbaar aanbod is. Beschikken over de juiste en meest recente informatie is van belang om het maximale uit preventie te halen. Investeren in kwaliteitsvolle samenwerking loont.

KRACHTLIJNEN

→ Kinderen en jongeren groeien op in een gezonde publieke ruimte. Lokale besturen houden in hun ruimtelijk beleid rekening

sociale kaart

met de noden en wensen van kinderen en jongeren. Hiervoor kunnen welbepaalde toetsingscriteria gehanteerd worden bij ruimtelijke planning (vb. Vlaams Instituut voor Gezond Leven). Bestaande ruimtes die onderbenut worden, kunnen opengesteld worden (vb. speelplaatsen van scholen tijdens vakantieperiodes). Dit sluit aan bij de principes die het label 'kindvriendelijke gemeente' hanteert.

→ Elk kind is gezond. In samenwerking met Vlaamse partners zoals LOGO wil het Huis van het Kind het lokaal beleid en haar partners stimuleren om gezonde keuzes te maken en inzetten op preventie (gezonde

“Doorverwijzing naar de juiste dienst blijft cruciaal in preventie. Niet iedereen kent de weg of weet wat het beschikbaar aanbod is.”

voeding, voldoende beweging). Hierbij is er specifieke aandacht voor de meest kwetsbare gezinnen.

→ De partners van Huis van het kind kennen elkaars organisaties en er bestaan duurzame samenwerkingsverbanden binnen de Eerstelijnszone (ELZ) Voorkempen. Er wordt samenwerkingsverbanden met de ELZ (bv. samenwerking rond een perinataal medisch zorgpad). De partners stemmen het aanbod af en bundelen

de krachten om kinderen, jongeren en (aanstaande) ouders nog beter te informeren over (preventieve) gezondheid. Een goed voorbeeld hiervan zijn de infoavonden 'Pas Zwanger'.

3

3. KINDEROPVANG

Kinderopvang heeft verschillende functies, meer bepaald een economische, pedagogische en sociale functie. Kwalitatieve kinderopvang weet deze drie functies evenwichtig te realiseren. Kinderopvang is daarnaast een krachtig instrument in de strijd tegen kinderarmoede. Kinderopvang biedt gezinnen immers de kans om arbeidsactief te zijn of te worden. Maar kinderopvang zet ook in op andere zaken, zoals een leuke vrije tijd voor kinderen, ontwikkeling stimuleren van kinderen (pedagogische functie), opvoedingsondersteuning,... Met dit levensdomein willen we de verbinding maken naar de **SDG 1** (Beëindig armoede overal en in al haar vormen) en **SDG 4** (Onderwijs en levenslang leren). Dat kinderopvang vinden niet evident is in onze regio, zullen veel ouders beamen. De vraag groeit immers niet evenredig met het aanbod. Grootouders zijn steeds langer aan het werk waardoor deze informele opvang steeds minder een optie is. Alleenstaande ouders en gezinnen met tweeverdieners rekenen op kinderopvang

om actief te blijven op de arbeidsmarkt. In alle gemeenten zien we de druk op de kinderopvang toenemen en groeien de wachtlijsten. Aan aanbodzijde zien we een terugval bij de onthaalouders. De nieuwe regelgeving zorgt voor heel wat bijkomende verplichtingen en

“Ook kwetsbare gezinnen vinden hun weg naar kinderopvang en worden ondersteund door medewerkers in lokale antennepunten van het lokaal loket kinderopvang.”

normen die het beroep van zelfstandige kinderbegeleider complexer en zwaarder maken. Voor de buitenschoolse kinderopvang zit er met het nieuwe decreet ook een aantal wijzigingen aan te komen. Dit decreet legt de verantwoordelijkheid voor de organisatie van de buitenschoolse opvang en de afstemming tussen buitenschoolse activiteiten bij het lokaal bestuur. Het lokaal bestuur voert de

regie over de buitenschoolse opvang. Dit decreet laat de gemeenten toe om lokaal een samenwerking op te zetten tussen opvangvoorzieningen, scholen, cultuur-, recreatie-, vrije tijd-, jeugd- en sportinitiatieven,... Een samenwerking die vooral het kind ten goede komt en alle kinderen naschools alle kansen geeft op ontplooiing en spelen.

KRACHTLIJNEN

→ Het Huis van het Kind zorgt ervoor dat alle (aanstaande) ouders in onze regio gemakkelijk hun weg vinden naar het aanbod en goed geïnformeerd worden over de mogelijkheden. Het Huis van het

Kind werkt hiervoor nauw samen met het lokaal loket kinderopvang. Een lokaal loket kinderopvang is een neutraal informatie- en ondersteuningspunt voor alle gezinnen met een vraag naar kinderopvang.

→ Ook kwetsbare gezinnen vinden hun weg naar kinderopvang en worden ondersteund door medewerkers in lokale antennepunten van het lokaal loket kinderopvang. Drempels worden weggewerkt. Er zijn bovendien voldoende plaatsen voor dringende en flexibele

opvang zodat ouders snel kunnen inspelen op opportuniteiten (opleiding, werk,...).

→ Het Huis van het Kind neemt, in samenwerking met het lokaal loket kinderopvang, een signaalfunctie op ten aanzien van het lokale en Vlaamse beleid. Daarnaast zorgt het Huis van het Kind voor een betere samenwerking tussen alle

partners kinderopvang, vrije tijd, onderwijs, ... die voor, na of tijdens de opvangperiode een traject met de ouder(s) en het kind lopen.

→ De job van kinderbegeleider, bij zowel de gezins- als groepsopvang, is aantrekkelijk en het Huis van het Kind zoekt mee naar stimuli om nieuwe kinderbegeleiders aan te trekken.

4. GEESTELIJK WELBEVINDEN

Er kan geen sprake zijn van fysieke gezondheid zonder mentale gezondheid zo stelt de Wereldgezondheidsorganisatie. Goed in je vel zitten is belangrijk voor iedereen. Wie zich mentaal goed voelt kan zijn talenten ontplooiën en gaat beter om met de dagelijkse stress en belangrijke levensgebeurtenissen. De resultaten uit

de 'Vlaamse Gezins-enquête 2016' stellen echter dat het niet zo best gaat met het psychisch welzijn van ouders. Ook de bevraging van de Vlaamse Jeugdraad (2016) legt geen goede cijfers voor: gemiddeld 31,4% van de Vlaamse jongeren tussen 15 en 24 jaar zit niet goed in zijn vel.

Er zijn heel wat organisaties in onze regio die zich inzetten voor het geestelijk welbevinden van jongeren, voornamelijk preventief. Het laagdrempelig ondersteuningsaanbod rond geestelijke gezondheid in onze regio is echter te beperkt en onvoldoende toegankelijk. Bovendien is er nood aan meer informatie, preventie en screening rond geestelijk welbevinden. In het bijzonder voor (aanstaande) moeders, tijdens of kort na de geboorte. Er heerst ook nog steeds een taboe rond geestelijke gezondheid (verslaving, depressie,...). Er

is nood aan structureel beleid dat actief werkt aan het doorbreken van deze taboes. Ten slotte willen we vanuit het Huis van het Kind mee streven naar een aanbod met meer aandacht voor nazorg en therapie. We sluiten hiermee aan bij de **SDG 3** (Verzekeren van een goede gezondheid en promoten van welvaart voor alle leeftijden).

KRACHTLIJNEN

→ Opwaardering van het welzijn van jongeren (+12). Er is een laagdrempelig aanbod van psychologische hulpverlening voor jongeren (JAC, Overkop, Kruispunt,...). Hierbij willen we enerzijds inventariseren wat er van (inter)gemeentelijk aanbod reeds is maar evenzeer welke noden niet ingevuld zijn. Het aanbod is toegankelijk (bereikbaar, betaalbaar,...) en staat dicht bij de leefwereld van jongeren (mobiel, virtual reality,...).

→ Taboes worden doorbroken. Partners in het Huis van het Kind werken samen om taboes te doorbreken. Er worden acties van onderuit georganiseerd die dicht staan bij de leefwereld van kinderen, jongeren en gezinnen.

→ Partners binnen het Huis van het Kind, en in het bijzonder de partners die werken rond geestelijke gezondheid (PANG 0-18, CGG Vagga,...) werken intensiever samen en stemmen hun aanbod af op de noden van kinderen en jongeren. Het Huis van het

"Er heerst ook nog steeds een taboe rond geestelijke gezondheid (verslaving, depressie,...). Er is nood aan een structureel beleid dat actief werkt aan het doorbreken van deze taboes."

Kind volgt de bestaande structuren op, legt verbindingen en brengt partners samen. Er wordt een sterke verbinding gemaakt met onderwijs. Het thema geestelijk welbevinden wordt mee op de agenda geplaatst bij de Eerstelijnszone Voorkepen.

→ Het Huis van het Kind maakt werk van een zorgpad geestelijke gezondheid tijdens de perinatale periode. In deze bijzondere maar kwetsbare periode is het belangrijk om preventief in te zetten op het

synergien tussen

verschillende actoren

geestelijke welbevinden van de moeder. Professionelen kennen risicofactoren, herkennen signalen en bieden de gepaste ondersteuning bij emotionele of psychische moeilijkheden.

5. SOCIALE COHESIE & VRIJE TIJD

Sociale cohesie (ontmoeting) en vrije tijd zijn in principe twee afzonderlijke levensdomeinen. We behandelen ze hier samen, omdat ontmoeting vaak plaatsvindt binnen de vrije tijd en vrije tijd ontmoeting mogelijk maakt.

Ontmoeting faciliteren bij kersverse ouders zorgt voor informele, duurzame netwerkversterkende hulpbronnen waardoor de ouders elkaar vinden in het opgroeien van de kinderen. Ervaringen uitwisselen, leren van elkaar en bij elkaar steun vinden zijn fundamentele ingrediënten in het versterken van de (pedagogische) vaardigheden van de ouders in de opvoeding van de kinderen. Het gaat om ontmoeting tussen mensen en zorgen voor verbinding door het gedeelde 'ouderschap'. Binnen de Huizen

van het kind kan dat 'kleine ontmoeten' plaatsvinden in de wachtkamer van Kind & Gezin, aan de schoolpoort,... De Speelbabbel is een voorbeeld van een

"Elkaar betrekken in nieuwe en bestaande initiatieven werkt versterkend."

initiatief dat door samenwerking tussen verschillende organisaties, binnen het kader van het Huis van het Kind, tot stand is gekomen. De Speelbabbel werd reeds opgestart in Zandhoven, Schilde en Brecht. Het is een laagdrempelig ontmoetingsmoment voor ouders, grootouders,... met kinderen van 0 tot 3 jaar, waar ze samen met hun kind kunnen ontspannen.

Kinderen spelen er met andere kinderen en met nieuw en ander speelgoed. Ouders slaan een babbeltje.

Bijkomend verbreden sociale contacten ook de horizon van de kinderen en jongeren. Vrije tijd en diverse activiteiten met leeftijdsgenoten helpt bij hun algemeen welbevinden. Er is een nood aan betere samenwerking tussen de verschillende gemeentelijke diensten (jeugd, sport en cultuur) om heel het vrijetijdsaanbod afgestemd en geïntegreerd te laten verlopen. Bijkomend is er onvoldoende zicht op wat er is aan speel- en ontmoetingsruimte voor kinderen en jongeren. Een betere verbinding tussen Huis van het Kind en Vrije Tijd is dan ook nodig. Elkaar betrekken in nieuwe en bestaande initiatieven werkt versterkend.

KRACHTLIJNEN

→ Het bundelen van krachten en expertise tussen bestaande gemeentelijke diensten (sport, vrije tijd en cultuur) en het Huis van het Kind zorgt voor een toegankelijk(er) vrijetijdsaanbod. Diensten, verenigingen en organisaties werken over de gemeentegrenzen en hanteren dezelfde criteria voor een (gedeelde) vrijetijdspas.

→ Er zijn voldoende speel- en ontmoetingsruimtes voor kinderen en jongeren van verschillende leeftijden in de buurt. Bij de ruimtelijke planning wordt rekening gehouden dat de ruimte is aangepast aan de noden van kinderen en jongeren. Alle

gemeentelijke diensten checken steeds of hun beleid en acties kindvriendelijk zijn. De gemeenten ontwikkelen een visie en beleid rond kindvriendelijkheid. Er wordt hiervoor een breed draagvlak gecreëerd via het traject en label kindvriendelijke gemeente.

"Het Huis van het Kind verbindt partners en stimuleert de opstart van laagdrempelige ontmoetingsinitiatieven. De 'Speelbabbel' is een voorbeeld van zulk ontmoetingsmoment."

→ Informele netwerken rondom gezinnen, hun kinderen en jongeren zijn versterkt. Partners van het Huis van het Kind hebben voldoende kennis en expertise om ontmoeting en sociale cohesie te bevorderen. Het Huis van het Kind verbindt partners en stimuleert de opstart van laagdrempelige ontmoetingsinitiatieven zoals de Speelbabbel.

Met deze krachtlijnen sluiten we aan bij **SDG1** (Beëindig armoede in al haar vormen) en **SDG 16** (Bevorder vreedzame en inclusieve samenlevingen).

6. KINDERARMOEDE

In Vlaanderen wordt 1 op 10 kinderen geboren in een kansarm gezin. Dit wil zeggen dat zo'n 130.000 kinderen al van in de wieg minder kansen krijgen. Helaas blijft dit aantal jaarlijks stijgen. Kinderarmoede is niet alleen een persoonlijk drama voor deze kinderen en hun ouders, het kan zelfs effecten hebben op hun hele leven. Een investering in het terugdringen van kinderarmoede betekent dus een investering in de toekomst van ons allen. De verbinding met **SDG 1** (Beëindig armoede overal en in al haar vormen) is hier dan ook een logische keuze.

Ook in onze regio groeien er nog teveel kinderen op in een kansarm gezin. Alleenstaande ouders, werkloze ouders, kortgeschoolde ouders en ouders met een

"Eén van onze krachtlijnen is dat gezinnen – en vooral gezinnen in een kwetsbare situatie – weten waar ze passende ondersteuning kunnen vinden."

vreemde herkomst zijn het meest kwetsbaar voor armoede. Onder andere het stijgende aantal éénoudergezinnen zorgt in onze regio voor een toegenomen kwetsbaarheid. Lokale besturen geven vorm aan een lokaal sociaal beleid om de meest kwetsbare gezinnen toegang te geven tot hun grondrechten (huisvesting, werk, vrijetijdsparticipatie,...). Daarnaast zijn er heel wat (vrijwilligers-) organisaties die zich dagelijks inzetten om gezinnen te ondersteunen.

Het Huis van het Kind Voorkempen brengt reeds heel wat actoren samen in de werkgroep 'sociaal beleid en kinderarmoede', waar er nagedacht wordt over gezamenlijke acties om zowel gezinnen als professionals te ondersteunen. Voor professionele actoren

werd er in het voorjaar voor 2019 een vorming rond 'communicatie met kwetsbare gezinnen' georganiseerd. In 2018 werd binnen de schoot van het Huis van het Kind Voorkempen 'DOMO Voorkempen' opgestart. DOMO wil kwetsbare gezinnen versterken door een langdurige relatie aan te knopen met een vrijwilliger. Wat doet de vrijwilliger concreet? Dat kan gaan van leuke dingen doen met het gezin, samen winkelen, de ouders ondersteunen in contacten met de school en de opvoeding, op zoek gaan naar een leuke vrijetijdsbesteding,... Preventie door presentie is het motto van DOMO.

KRACHTLIJNEN

→ Alle gezinnen en vooral gezinnen in een kwetsbare situatie weten waar ze passende ondersteuning kunnen vinden. Alle soorten drempels om daartoe te geraken worden weggewerkt. Het Huis van het Kind zorgt voor een activering van de sociale kaart die door zowel ondersteuners als gezinnen gebruikt wordt. Er wordt hiervoor aangesloten bij het geïntegreerd breed onthaal.

→ Alle voorzieningen, diensten en hulpverleners in de regio kennen elkaar en werken actief samen om de kwetsbaarheid van gezinnen op alle terreinen (financieel, materieel en socio-cultureel) te verminderen. Organisaties delen informatie, werken samen rond én met het gezin. Het Huis van het Kind zal daarom informatie, kennis en expertise delen.

→ Scholen ervaren onze aandacht voor kwetsbare gezinnen als ondersteunend. Kinderarmoede is voor hen geen bijkomende opdracht, want de partners van het Huis van het Kind helpen hen hun onderwijsopdracht te realiseren. Thema's zoals schulden op school, pesten,... worden door de partners van het Huis van het Kind ondersteund.

7. OPVOEDINGSONDERSTEUNING

Opvoeden is een leerproces. Het hebben van vragen, onzekerheden en faalervaringen horen bij het dagdagelijks opvoeden van kinderen. Opvoedingsondersteuning is de brede waaier van laagdrempelige initiatieven die ouders en andere opvoedingsverantwoordelijken versterken in de opvoeding van kinderen.

In onze regio kunnen ouders met opvoedingsvragen terecht bij de gemeentelijke opvoedingspunten of in de Opvoedingswinkel in Zoersel. De Opvoedingswinkel heeft een uitgebreid vormingsaanbod voor zowel ouders als professionals. Het consultatiebureau Kind & Gezin biedt ouders van 0 tot 3-jarigen ondersteuning bij specifieke opvoedingsvragen en problemen, waaronder vormingen zoals 'Triple P: positief opvoeden'. Daarnaast zijn er ook nog tal van andere partners die ouders in onze regio bijstaan bij de opvoeding van hun kinderen.

"Het hebben van vragen, onzekerheden en faalervaringen horen bij het dagdagelijks opvoeden van kinderen."

De snel veranderende informatie-maatschappij maakt dat ouders steeds meer vragen en onzekerheden hebben, en niet altijd snel een eenduidig antwoord vinden. Het Huis van het Kind wil dan ook de juiste informatie zo toegankelijk mogelijk aanbieden aan alle ouders. Heel veel algemene informatie rond opvoeden en opgroeien is terug te vinden op de website van het Huis van het Kind Voorkempen. Daarnaast biedt het netwerk Huis van het Kind de mogelijkheid om het bestaande aanbod beter af te stemmen.

KRACHTLIJNEN

→ Ouders kunnen in alle gemeenten terecht voor laagdrempelige opvoedingsondersteuning (Consultatiebureau Kind & Gezin, Opvoedingswinkel, Opvoedingspunten,...). Daarnaast is er een afgestemd en toegankelijk aanbod aan vormingen, lezingen en workshops rond actuele thema's.

→ Ouders worden proactief geïnformeerd over het bestaande aanbod via informatiepakketten per leeftijd. Ouders kennen het aanbod en vinden snel hun weg als ze vragen hebben. Alle partners van het Huis van het Kind worden betrokken om deze pakketten samen te stellen.

→ Professionele actoren kennen elkaar en elkaars aanbod (sociale kaart). Het aanbod is gebundeld en snel terug te vinden (vb. via de website www.huisvanhetkindvoorkempen.be). Partners weten wat ze elkaar kunnen verwachten en verwijzen gericht en warm naar elkaar toe. Hiaten en nieuwe uitdagingen worden signaleerd aan het Huis van het

Kind en de lokale besturen. Nieuwe initiatieven worden opgestart om in te spelen op de lokale noden en behoeften van de gezinnen.

Met deze krachtlijnen sluiten we aan bij **SDG 3** (Verzekeren van een goede gezondheid en promoten van welvaart voor alle leeftijden).

8. JEUGDHULP

Een jongere die een probleem heeft en daar niet meteen zelf een oplossing voor vindt, moet vlot terecht kunnen in de jeugdhulp. Daarvoor bestaan verschillende vormen van rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp, de brede instap: Kind en Gezin (K&G), de CLB's en CAW. Soms is meer nodig en wordt een beroep gedaan op diensten zoals een Centrum voor Geestelijke Gezondheidszorg (CGG) of een Dienst Ondersteuningsplan. Langdurige, intensieve en gespecialiseerde jeugdhulpverlening gaan via de sectorale toegangspoort voor niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp. Hoe kan jeugdhulp al bij de eerste signalen van een opvoedingsprobleem ingeschakeld worden zonder dat meteen de zwaarste ondersteuningsvorm binnen het jeugdhulplandschap aangewend wordt? Hoe brengen we de rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp dicht bij de gezinnen en jongeren? Binnen het Vlaamse

beleid rond Jongerenwelzijn werden enkele 'uitbreidingswerven' gelanceerd, omdat er meer en meer beroep gedaan wordt op rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp, moet worden geïnvesteerd in een snelle en voldoende nabije jeugdhulp. Eén daarvan is 1Gezin1Plan, een initiatief waarbij netwerkversterkend met gezinnen gewerkt wordt en de vraag van het gezin/ de jongere het vertrekpunt is. Naast

"Het jeugdhulplandschap is voor veel diensten momenteel onbekend (te complex, te veel jargon, ...). Anderzijds is het ook belangrijk om jeugdhulp bereikbaar te maken voor de jongere zelf."

1Gezin1Plan is er het 'zorggarantieplan' bij uithuisplaatsing van jonge kinderen waarbij afstemming tussen diverse diensten rechtstreeks toegankelijke hulp noodzakelijk is. Algemeen in Vlaanderen zijn er de wachlijsten binnen de jeugdhulp. Dit is niet anders voor deze regio. Enerzijds is het jeugdhulplandschap voor veel diensten

graag laagdrempelig aanbod psychologische ondersteuning jongeren in de gemeente

momenteel onbekend (te complex, te veel jargon,...). Anderzijds is het ook belangrijk om jeugdhulp bereikbaar te maken voor de jongere zelf. Dit onder meer door het inschakelen van laagdrempelige initiatieven zoals jongerencoaches en andere succesvolle initiatieven.

KRACHTLIJNEN

→ Jeugdhulp staat dicht bij de jongere en de gezinnen (o.a. via laagdrempelige initiatieven, informatie,...). Het aanbod van de actoren jeugdhulp zijn bekend bij zowel gezinnen als professionele actoren.

→ Partners bundelen hun krachten en verbindingen worden gelegd tussen

jeugdhulp en onderwijs, waarbij scholen focussen op een preventief aanbod.

→ Er is vroegdetectie en -interventie naar kinderen, jongeren en jongvolwassenen die de eerste tekenen vertonen van een mogelijke psychische of psychiatrische problematiek. Partners kunnen snel kinderen, jongeren en gezinnen doorverwijzen. Initiatieven zoals 1Gezin-1Plan zorgen voor een vroege interventie waarbij de eigen kracht en het netwerk van het gezin centraal staan.

Ook bij dit levensdomein werken we mee aan SDG 3 (Verzekeren van een goede gezondheid en promotie van welvaart voor alle leeftijden).

BESLUIT

Zoals u kan lezen, komen er binnen alle levensdomeinen heel wat uitdagingen op onze partners af. Om deze uitdagingen het hoofd te bieden, zal samenwerking cruciaal zijn. Het is hierin dat het Huis van het Kind een belangrijke rol kan spelen. Eén van haar kerntaken is dan ook de samenwerking initiëren en faciliteren. Het Huis van het Kind is immers geen organisatie op zichzelf maar een lokaal netwerk, platform en ontmoetingsplaats van en voor (professionele) actoren die zich dagelijks binnen deze domeinen inzetten. Het Huis van het Kind is de olie die de bestaande machine vlot wil laten draaien. Het Huis van het Kind wil de bruggen bouwen tussen de verschillende disciplines en sectoren.

Het Huis van het Kind Voorkempen formuleert met deze krachtlijnen 2030 haar ambitie om door samenwerking sneller en efficiënter tot oplossingen te komen. Dit kunnen we dus niet alleen, maar moeten we samen met al onze partners realiseren. Het Huis van het Kind

“Het Huis van het Kind is de olie die de bestaande machine vlot wil laten draaien. Het Huis van het Kind wil de bruggen bouwen tussen de verschillende disciplines en sectoren.”

is maar zo sterk als de partners die mee hun schouders zetten onder en geloven in dit samenwerkingsverband. We willen dan ook al onze partners oproepen om de krachtlijnen mee te onderschrijven en binnen de mogelijkheden van hun organisatie mee te werken om deze krachtlijnen de komende jaren in de praktijk om te zetten. Hoe vertalen we deze krachtlijnen naar de praktijk? Jaarlijks zal er een plan van aanpak opgemaakt worden met acties die moeten bijdragen aan deze gezamenlijke doelstellingen. De bestaande overlegstructuur van het Huis van het Kind Voorkempen zal hiervoor ingeschakeld worden. Binnen de stuurgroep wordt het jaarplan voorbereid, opgevolgd

en waar nodig mee uitgevoerd. Onze partners worden jaarlijks geconsulteerd in het partneroverleg. Daarnaast kan er ook via specifieke werkgroepen en andere ontmoetingsmomenten vanuit het werkveld input geleverd worden. Het jaarplan wordt voorgelegd en goedgekeurd door de beleidsgroep die bestaat uit beleidsvertegenwoordigers van de vijf lokale besturen.

Tot slot willen we alle partners bedanken om de voorbije jaren het Huis van het Kind Voorkempen mee uit te bouwen. Het netwerk wint elk jaar aan kracht dankzij het engagement dat door onze partners opgenomen wordt. Een bekend spreekwoord zegt: Alleen ga je sneller, samen ga je verder. Meer op het lijf van het Huis van het Kind geschreven, vind je de spreekwoorden niet. Samen laten we het Huis van het Kind Voorkempen gestaag verder groeien tot dé plek waar partners elkaar vinden, en waar we gezamenlijke antwoorden bieden op actuele uitdagingen.

Lay-out: Studio Louisville (www.studioulouisville.com)

Illustraties: Redlobster (www.redlobster.be)

Redactie: Stuurgroep Huis van het Kind Voorkempen

www.huisvanhetkindvoorkempen.be